

השגריר ו"האסון"

אין זו פעם ראשונה ששגריר ישראל הופך לא את עורו, כי אם את תפקידו, ונעשה פרקליטה של הארץ ששלחה אותו. אינני יודע אם זה קורה גם לשגרירים של ארצות אחרות או שיש לנו כאן עסק עם תכונה יהודית פרי הגלות. זכורה עדיין הופעה משונה של שגריר ישראל בגרמניה שבטלביזיה הישראלית מילא פיו שבחים על גרמניה של היום, ה"אחרת", ה"מכפרת" וכו' וכו'. ועתה הנה פרשת שגרירנו במצריים.

ראשית חטאת היא עצם ישיבתו במצרים, אם כי לא הוא האשם העיקרי, בעיוות מחפיר שכזה: הם מורידים את נציגותם אצלנו, אנו משאירים את השגריר לספוג בידוד וחרפה — שם.

ועתה פרשת הרצח בסיני. אינך חייב להיות אב ששכל ברצח ההוא את ילדו, כדי להיפגע ולהזדעזע מהשהיית העזרה לילדים פגועים, שותתי דם שגוועו שעות לעיני חיילים וקצינים מצריים, ואין עוזר. ואחר כך הנסיון להפוך את המרצח השפל שבשפלים למטורף. ואחר כך ההשתקה, ואחר כך היתר הפגנות לשחרור המרצח ואחר כך... פסה"ד ונימוקיו.

על רקע כל אלה נשמעת התלהבותו של שגרירנו הקהירי כמעשה מחפיר, כהתרפסות נאלחת, שכל מי שמעלה פה דמיון ליהודי גלותי שהשתחוה ל"פריץ". עושה עוול ליהודי הגלותי, ששם השתחוותו היתה מעשה אונס, כורח קיומי פשוטו כמשמעו וכאן מדובר בשגריר מדינה, אשר בין היתר הוקמה כדי להשתחרר ממצבים כפייתיים אלה. וכבר אמר האב את דברו החרוף על שגריר ישראל בתפקידו וכבר הוסערו רוחות בארץ. אך אני בא להעיר על ביטוי אחד, על מלה אחת שאמר השגריר ואשר לא הושם לב עליה, אך יש בה כדי להעיד על האיש, והבנתו:

"עכשיו אנו מחכים לדו"ח על האסון שארע בנס בורקה".

אם מעשה כזה הוא בגדר "אסון", איזו תאונת דרכים קטלנית, מהו בגדר פשע בעיני השגריר ששון?

תוספת לאבסורד סוויסה

בהצעתה הרחופה לסדר היום מתיחסת ח"כ גאולה כהן למעשה המתנה שהגיש נציב שירותי בתי הסוהר, רפי סוויסה, ציור מעשה ידי האמנותיות של צבי גור ליועץ המשפטי פרופ' יצחק זמיר ומכנה את המעשה תיאטרון האבסורד של חלם.

אין צריך לאמר שהזדעקותה מוצדקת, מה עוד ש"מחזה" זה גם הונצח על מרקע הטלביזיה ב"מבט", למען יראו, ישמעו וילמדו כל ישראל כיצד ישראל מכבדת אמנים ויועצים משפטיים מלומדים כל כך: ההומאניזם מעל לכל. אינני בטוח אם לא נעשה בדימוי זה שלה עוול ל... אנשי חלם. אנשי חלם אמנם לא נחשדו בעורף שכל, אך מעולם לא שמעתי שאחת הבדיחות על חשבונם תטיח בהם בנוסף לטפשות גם סאדיזם וחוסר טעם.

אך בהזדמנות זאת מן הראוי להשלים את התמונה ההומאנית כל כך של נציבות בתי הסוהר בפרשת דוד בן-שימול. בן-שימול נידון למאסר עולם על שירה (ממרחק) באוטובוס ערבי. נוסע אחד נהרג. בן-שימול הסביר את מעשהו כנקמה על מעשי רצח ערבים קודמים, בין היתר נהרגה חברתו בחבלה באוטובוס יהודי בירושלים. בן שימול הורשע, נידון ונכלא בתל-מונד שם כלואים גם חברי המחתרת היהודית. זה חדשים מתחנן בן-שימול, בן למשפחה דתית, אביו שוחט, להתיר לדוד אם לא להיכלא יחד עם אנשי המחתרת היהודית במקום עם פליליים, לפחות להתיר לו בשבתות להתפלל אתם. לשוא!

לא תיאטרון אבסורד, לא טפשות חלמאית. אלא מאי? כבוד נציב בתי הסוהר, מר רפי סוויסה? סתם רשעות? שלך, או שמא של שר המשטרה ההומאניסט הגדול?

דוד בן-שימול פשוט לא ידע את מי להרוג... אילו היה רוצח ילד יהודי לשם בצע כסף, היה שרוי בבית-הסוהר של האדווגים סוויסה ובר-לב כתנאים קלים יותר.

איפה הקושן ואיפה חושם?

יש לי משל ואני מחפש את הנמשל שלו. שלשה מקומות בארץ הם כידוע בגדר רכישה כדת וכדין. פדת האמונתית, על כל פנים אצל כל המייחסים קדושה לכתבי הקודש המקראיים, אך גם כדין האזרחי; כדת — על פי הבטחת כל הארץ לאברהם, יצחק ויעקב, כדין — מכוח הכסף ששולם תמורתם. השלשה הם מערת המכפלה בחברון, קבר יוסף בשכם, הר הבית בירושלים. אפילו המחיר ששולם — נזכר במפורש. הר הבית נרכש בכסף גם לאחר שירושלים נכבשה, ליתר תוקף. והנה על שלשת המקומות האלה נטוש מאבק בימינו והמונת "גזל" קרקעות מוסב על ידי הערבים, לא רק כרצון משפטיים מסויימים ופוליטיקאים המסיימים את הציונות, על עסקי סוחרי קרקעות מסויימים, כי אם על הארץ כולה. והערבים במלחמתם בציונות אינם מבחינים בחשבון הגדול, בין אדמה שנכבשה ואדמה שנרכשה ע"י הקופסא הגואלת אדמתנו, קופסת הקק"ל. עמק יזרעאל נגזל מהם לרעתם לא פחות מאשר אדמת קדומים ועופרה. וממילא אין הם "מכירים" בקניין שקנו אבותנו את מערת המכפלה, את קבר יוסף ואת הר הבית.

אולם המשל שאני מחפש את נמשלו חל רק על מערת המכפלה (לעת עתה).

המדרש מספר: כאשר הביאו בני יעקב את גופת יעקב לקברה במערת המכפלה, כפי שביקש לפני מותו במצריים, התייצב עשוי על המערה ולא הניח לקבור את אחיו יעקב בטיעון שהמערה שלו היא. כאשר הזכירו בני יעקב את הקנייה שקנה אברהם, ביקש עשוי לראות את שטר המכירה. והנה מתברר ששכחו ליטול עמם את המיסמך המשפטי שנשאר במצריים. התנדב נפתלי — איילה שלוחה — לרוץ למצריים ולהביא את המיסמך המשפטי, "בלשוננו" את הקושאן. וביגתיים הכל עומדים על פי המערה ומחכים להוכחה המשפטית. היה בין המחכים חושם בן דן, שחרש היה ולא הבין את המתרחש. למה אין קוברים את סבא יעקב. הצביע אביו (ושמא אמו דוקא, במקור אין פירוט) על עשוי הניצב על פי שהמערה ואינו מניח להכניס את ארונו של סבא יעקב. נתמלא חושם חימה על הבזיון. נטל מעדר ופיצח את ראשו של עשוי. או אז קברו את יעקב, אף ללא ההוכחה המשפטית על הבעלות. זה המשל שאני מחפש את נמשלו. אני מקווה שאיננו שפוט למאסר עולם.